

**BIODIVERSITY
ACTION DAY**

Pilsētas ieskaits dabas
stūrītis ar apbrīnojamu
sugu daudzveidību –
GEO kopā ar Latvijas
Dabas muzeja
ekspertiem pēta
Bišumuižas parku

NEIĒROBEZOTĀ DZĪVĪBAS BAGĀTĪBA

Planētas bioloģiskajai daudzveidībai ir sava neapreķināma vērtība, un tā ir cilvēka dzīvības pamats – to valstis apstiprinājušas biodiversitātes konvencijā (CBD), kura šajās dienās atkal tiek pārskatīta Japānā. Biodiversitātes pētīšanā iesaistījās arī GEO ar īpašu akciju 44 valstīs. Pieaicinātie pētnieki, meklējot augu un dzīvnieku sugas, ienira visdažādākajās ekosistēmās – no Brazīlijas selvas līdz Eiropas pilsētu parkiem, no tīģeru rezervāta Austrumsibīrijā līdz milzu gliemeņu krastiem Filipīnās. Viņus pavadīja lieli un mazi bioloģijas amatieri

Bioloģiskās daudzveidības diena ir sadarbības projekts starp GEO International, Vācijas Vides ministriju un Ekonomiskās sadarbības un attīstības ministriju. Akcijas tēma bija ANO Starptautiskā bioloģiskās daudzveidības gada 2010 moto: „Biodiversity for development“

Gaismas lamatas ir gatavas ciemiņu uzņemšanai

LATVIJA

22.05. BIŠUMUIŽA

Ja arī bija kāda dzīvās radības forma, kuru šajā biodiversitātes pasākumā mēs labprātāk nebūtu konstatējuši, tad tas, neapšaubāmi, bija ods. 2010. gada pavasara beigās noteikti ieies vēsturē ar nepieredzēto asinssūcēju invāziju. Kā vēlāk skaidros entomologs Voldemārs Spuņģis, tad pagājuši ziema ar biezo sniegu nodrošināja odiem ideālus pārziemošanas apstākļus.

Biodiversitātes dienā GEO kopā ar Latvijas Dabas muzeja ekspertiem devās pētīt dabas daudzveidību Bišumuižas parkā Rīgā. Kad 1764. gadā tika celta pirmā muižas ēka, te vēl bija lauki – baltas Dau-

gavas krastu kāpas un mitras ielejas. Šobrīd veco muižas parku no visām pusēm ieskauj pilsēta. Arī pati parka teritorija dabūjusi krietni ciest – jau 1812. gadā te tika uzbūvēta cukurfabrika, savukārt lielākie postījumi videi nodarīti padomju gados, kad te darbojās gateris un stikla rūpnīca.

Taču, aizsteidzoties notikumiem priekšā, varam paziņot, ka Bišumuižas parks joprojām var lepoties ar tādu dabas daudzveidību, kura nedarītu kaunu pat savvaļas ekosistēmai.

Pirmais darbu sāka ornitologs Dmitrijs Boiko, kurš, jau ierodoties Bišumuižā,

atzīmēja, ka šeit mājvietu var atrast visdažādākās putnu sugas – parka teritorijā ir gan mežs, gan klajums, gan ēkas. Daļa spārniņu nebija tālu jāmeklē – ap muižas pakšiem šaudījās svīres, bet lejā zālē vaka-riņas ieturēja melnie mājas strazdi, meža strazdi, cielavas un visuresošie zvirbuļi. Ieklausoties lapotnes kņadā, mūsu eksperts pēc dziesmas konstatēja vēl vairākus parka iemītņiekus – vālodzi, žubīti, svirlīti, čuņčiņu, zaļžubīti. Jaunākie pasākuma apmeklētāji izrādījās arī acīgākie – drīz vien putnu sarakstam pievienojās arī 3 dzeņu sugas – dižraibais, vidējais un mazais.

Sēra piepe (Laetiporus sulphureus) – krāšņa un arī ēdama

Lielākais Latvijas gliemezis – milzu kailgliemezis (Limax maximus)

Gaismas lamatu vakara nagla – ceriņu sfings

Vecā kļavā tika konstatēta plēsējputna ligzda, un Dmitrijs Boiko sprieda, ka, visticamāk, tā varētu piederēt vistu vanagam.

Vienlaikus pie uzskaites bija ķērušās arī Latvijas Dabas muzeja mikoloģes Inita Daniele un Daina Meiere, botāniķe Janta Meža un malakoloģe Digna Pilāte.

Vislielāko sugu daudzveidību, kā jau bija gaidāms, konstatēja botāniķi. Tagad zināms, ka Bišumuižas parkā aug desmit koku sugas, tai skaitā otrs lielākais Rīgas dižozols, kurš varētu būt pat 500–600 gadus vecs. Kopumā parkā tika konstatētas 66 augu sugas – šāda daudzveidība vienviet pilsētā ir retums.

Sēņu eksperti savu darbu koncentrēja mitrajā pļavā, kur agrāk pletās Bišumuižas dzirnavu diķis. Uz kritušajiem kokiem savu mājvietu bija atradušas zemāko sēņu pārstāves glotsēnes, piemēram, koksnes

likogala (Lycogala epidendron) – vienīgā sēne, kas spēj pārvietoties – sporu veidošanās laikā tā virzās uz labāk apgaismotajām vietām uz stumbra. Mitrajā ielejā tika atrastas astoņas piepju sugas, tai skaitā greznā sēra piepe, kura, kamēr jauna, ir ēdama, un posas piepe (Ungulina fomentaria), kuru cilvēce jau aizvēsturiskos laikos izmantojusi uguns iegūšanai – Austrijā atrastajam ledū iesalušajam akmens laikmeta medniekam ap kaklu bija posas piepju virtene.

Malakoloģijas ekspertes kontā bija gan ierastie dārzu un parku iemītņieki (milzu kailgliemezis, raibais, dārza un parka vīngliemezis), gan vārpstīngliemeži, kas uzskatāmi par īstām meža sugām. Starp tām arī dabisko mežu indikatorsuga, ko Rīgā vispār nebija domāts atrast – pelēkais vārpstīngliemezis (Bulgarica cana) un ļoti

reti sastopamā ķiploka gudspolīte (Oxychilus alliarius), kuras zināmās atradnes Latvijā saskaitāmas uz vienas rokas pirkstiem. Tagad to skaitā ir arī Bišumuižā.

Tikmēr profesors Voldemārs Spuņģis bija nolūkojis vietu, kur ierīkot gaismas lamatas – tieši pie muižas kolonādes, kuras priekšā plešas neliela pļaviņa. Kā jau bija gaidāms, pirmie uz baltā palaga nosēdās odu tūkstoši, taču nebija ilgi jāgaida, līdz arī gaismas lamatas sāka liecināt par Bišumuižas dabas daudzveidību – pūcīte, sprīzmetis, makstene, lācītis, dažī jātnieciņi un pat vairogblakts – tāds bija pirmās pusstundas guvums. Tad, ieturējis māksliniecisku pauzi, ieradās vakara krāšņkais viesis – viens no Latvijas lielākajiem nakstauriņiem ceriņu sfings (Sphinx ligustri). Tas arī bija skaists beigu akcents šai darbīgajai dienai Bišumuižā.

Kamēr eksperts Dmitrijs Boiko nosaka putnu sugas pēc dziesmām, jaunie biologi jau saskatījuši dzeni

Profesors Voldemārs Spuņģis aplūko kārtējo jaunpienācēju

Gandrīz kā mākslas darbs:
Liliju ielejā pie Kaizerštūlas eksperti
uzstādīja tiklu sikspārņu ķeršanai

VĀCIJA

11.–12.06. FREIBURGAS REĢIONS, KAIZERŠTŪLA, FELDBERGS, REINAUENE UN MOSVALDE

Biodiversitātes dienām Vācijā ir sena tradīcija: GEO tās rīko jau 12 gadus. Un pa šo laiku no GEO Sugu daudzveidības dienas ir izveidojies valsts mēroga notikums, kurā 2010. gadā 480 pašu organizētās akcijās piedalījās 30 000 cilvēku. Žurnāla redakcija ik gadu atbalsta vienu pasākumu – šoreiz tas norisinājās Vācijas dienvidrietumos sadarbībā ar Freiburgas ekostaciju un

ar moto: „Dabas vērtība. Kāpēc daudzveidība atmaksājas“. Sugu meklējumi norisinājās 4 dažādās vietās: saulainajā Kaizerštūlas kalnu masīvā, 1500 m augstajā Feldbergā, kā arī Augšreinas pļāvās un kādā jauktu koku mežā Freiburgas pilsētas teritorijā. 120 zinātnieki noteica vairāk nekā 2000 sugas, to skaitā tādus bioloģijas dārgumus kā Vācijā sevišķi reti sastopamo

Naterera naktssikspārni (*Myotis nattereri*), apdraudēto un visā Eiropā aizsargājamo dzeltenvēdera ugunskrupi (*Bombina variegata*) un rietumu zaļo ķirzaku (*Lacerta bilineata*). Par sensāciju kļuva kukainis, kas Vācijā – tai pašā vietā pie Kaizerštūlas – pēdējoreiz bija manīts pirms 43 gadiem. Tagad ir skaidri zināms, ka Vācija joprojām var lepoties ar cikādi (*Cixidia pilatos*). 🐞

HORVĀTIJA

22.05. ZAGREBA (MAKSIMIRA PARKS)

„Te mīt 27 odu sugas,“ paskaidro Anna Klobučara. Šāds fakts dažam Maksimira parka – Zagrebas zaļo plaušu – apmeklētājam liktu noskurināties. Taču bioloģe Klobučara mierina, ka asinssūcēju skaitu būtiski samazina virkne dabisko ienaidnieku. No odiem un to kāpuriem pārtiek piecas abinieku sugas – it īpaši parastais krupis (*Bufo bufo*). Vēl jāierēķina piecas sikspārņu sugas un, protams, daudzas no šeit sastopamajām vairāk nekā simts putnu sugām. Maksimira parks ir viens no senākajiem Eiropas parkiem. Tas tika atklāts 1794. gadā un ir 316 ha liels ainavisks parks ar diķiem pļāvām, mežiem un birstalām. Biologs no Dabas aizsardzības institūta biodiversitātes dienā šeit saskaitīja divpadsmit līdz šim nefiksētas zirnekļu sugas. Sausajos stumbros ligzdo arī dobumos perējoši putni, tāpēc šeit dzīvo viena no pasaulē lielākajām reti sastopamā vidējā dzeņa (*Dendrocopus medius*) populācijām. Šādi fakti ir uzmanības vērti: akcijā piedalījās 1000 apmeklētāji, bet kopumā visā valstī vēl vairāk. Horvātijas GEO galvenajai redaktorei Vanjai Ratkovičai izdevās panākt, ka ekskursijas piedāvāja arī 8 nacionālie un 11 dabas parki. 🐞

Zivju gārnis (*Ardea cinerea*) parkā noķēris zivi. Dažreiz patrāpās tikai kāda vabole

Tuksneša augu skaistums:
pētnieks pie Brandberga
fotografē alveju
Aloe littoralis

NAMĪBIJA

07.–09.05. BRANDBERGA MASĪVS

Viņi bija pirmie visā pasaulē. Un viņi gribēja tikt augstu: Namībijas biodiversitātes komanda akciju sāka jau 7. maijā – ar kāpienu valsts augstākajā virsotnē Kēnigšteinā. Brandberga smaile paceļas 2573 metrus virs Namībijas tuksneša, un tieši tur uzkāpa sešu cilvēku grupa, lai paceltu karogu „Biodiversity 2010“. Tikmēr lejā bioloģi pa tuksnešaino augstieni veda sešas grupas ar vairāk nekā 100 dalībniekiem, kuru vidū bija arī vides un tūrisma ministre Netumbo Nandi-Ndaitvaha. Pētnieku grupas atrada negaidīti daudz augu sugu un manīja reto Angolas pitonu (*Python anchietae*), kā arī leoparda (*Panthera pardus*) un apdraudētā melnā degunradža (*Diceros bicornis*) pēdas. Viņi redzēja Dienvidāfrikas gazeļu (*Antidorcas marsupialis*) baru, kā arī zebas un citas antilopes – tiesa gan, tikai klinšu zīmējumus, kurus te bija atstājuši akmens laikmeta mednieki. Par viņu dzīvi dabā stāstīja vēsturnieks Tilmans Lensens-Ercs. Brandberga tūristu bāzē varēja iepazīties ar idejām, kā mūsdienās dabas aizsardzību iespējams savienot ar attīstību. Šeit varēja doties eko-safari, no dabas materiāliem darināt mākslas darbus un apgūt solārās tehnoloģijas. Akcijas sekas bija jūtamas arī galvaspilsētā Vindhukā, kur norisinājās biodiversitātei veltīta parlamenta sēde un konference, kurā zinātnieki ar ministriem apsprieda Brandberga vērtīgākās sugas. 🐞

Kādu labumu masaju sievietei dod baltais stārķis (*Ciconia ciconia*)? Tas ziemā atlido no Eiropas un noēd no laukiem kaitēkļus

KENIJA

15. un 22.05. NAIROBI, SUSVAS KALNS, NAIVAŠA EZERS

ANO Starptautiskās bioloģiskās daudzveidības dienas svinības notika 22. maijā Kenijas galvaspilsētā Nairobi, un tajās piedalījās arī Bioloģiskās daudzveidības konvencijas izpildsekretārs Ahmeds Džoglafs. Programmā bija ideju apmaiņa par biodiversitātes iespējām zīda, vilnas, bambusa produkcijas ražošanā un eko tūrismā. Hurumas nabadzīgo kvartālā ārvalstu viesi uzzināja, kā ļaudis pārtiek no meža veltēm: šeit viņi iegūst ūdeni, zemi puķu audzēšanai, ievāc medu un citus produktus, kā arī ārstniecības augus un sēklas koku skolai. Arī masaji dzīvo saskaņā ar dabu – tā bija tēma pasākumam, kas norisinājās pie Susvas kalna. Trešajā akcijā pie Naivaša ezera sapulcējās 400 cilvēki. Studenti te nodemonstrēja Āfrikas faunas šķērsgriezumam – no nīlzirga (*Hippopotamus amphibius*) līdz zooplanktonam.

NIKARAGVA

22.05. MASAJA VULKĀNA NACIONĀLAIS PARKS

Studenti ir satraukti: šķērsojuši kalnaino mežu vulkāna piekājē, viņi ir nokļuvuši vietā, kur Oktāvio Saldanja naktīs izlicis kojotu lamatas. Diemžēl kastē iestrēdzis “tikai” dienvidu oposums (*Didelphis marsupialis*). Tomēr “ReniBio” biedrības atbalstītajai biodiversitātes dienai Nikaragvas lielākajā nacionālajā parkā bija arī citi panākumi: pitonu suga *Loxocemus bicolor* un spalvkāju vampīrsikspārnis (*Diphylla ecaudata*) – dzīvnieki, kas šajā vietā manīti pirmo reizi.

Nakts burātāji: sikspārnis *Carollia perspicillata*

BULGĀRIJA

01. un 22.05. DRAGOMANA PURVS, SOFIJA (DIENVIDU PARKS)

Piecas meitenes no bērnu nama „Sveti Konstantin” vēl nekad nebija redzējušas binokli. Un nu tās pa kārtai turēja rokās ornitologa Borisa Nikolova tālskati, skatījās caur to un sajūsminājās par iespēju redzēt tādā tuvumā meža pīles (*Anas platyrhynchos*) mātīti. Par saviem piedzīvojumiem aizrautīgi ziņoja arī malakologs Ivailo Dedovs no Vispārējās ekoloģijas centrālās laboratorijas, apķēris trauku, pilnu ar dienvidu dārza gliemežiem (*Helix aspersa*). Ģlotas, ko producē šie gliemeži, kā ekstrakts tiekot izmantotas kosmētikas industrijā, tāpēc šie dzīvnieki ir apdraudēti... Īsta mācību stunda pie ezera pilsētas parkā, kuras laikā skolēni, ģimenes un pētnieki uzzināja, ko nozīmē urbānā biodiversitāte. Tā Bulgārijā bija otrā akcijas diena. Pirmā norisinājās Dragomana purvos Rietumbulgārijā, kur tika atrastas daudzas sugas. Taču arī Sofijas Dienvidu parks ir bagāts: tajā sastopamas 65 putnu sugas, no kurām 29 ir aizsargājamas, bet divas iekļautas Bulgārijas Sarkanajā grāmatā. No 16 fiksētajām skudru sugām divas pārsteidza pat eksperti Veru Antonovu: pļavu mežskudra (*Formica pratensis*) esot īpaši reta. Arī vergture – sarkanā mežskudra (*Formica sanguinea*). Tā uzbrūk citu sugu pūžņiem, nozog kūniņas un aizstiepj tās uz savu līgzdu. Izšķīlušās skudras tiek padarītas par vergiem, kas strādā svešās saimes labā.

Mušu sekss: *Sarcophagidae*

Šveicē tika organizēta nacionāla mēroga sugu daudzveidības kampaņa; pie Hornli kalna Cīrihes tuvumā kamerām pozēja plankumainā salamandra (*Salamandra salamandra*)

ŠVEICE

11.–13.06. REINFELDENE

Ir divas pilsētas ar nosaukumu Reinfeldene: abos Reinas krastos Šveicē un Vācijā, un abas komūnas savieno ūdens. Šeit Šveices biodiversitātes dienas viesi (viņu vidū arī septiņas skolēnu klases) varēja iepazīt upes ekosistēmu. Tie bija īsti dabas svētki, kurus Ārgavas kantona dabas muzeja “Naturama” vadībā svinēja Šveices Reinfeldene. Uz tiem ieradās 1000 apmeklētāji, kuri piepildīja ne vien pastaigu takas, bet arī rātsnamu. Te savu darbu izrādīja vides aizsardzības biedrības, te atradās akvāriji un terāriji, kuros varēja apskatīt vietējās zivis un rūpuļus, kā arī vesulu bišu saimi. 60 pētnieki visu diennakti piedāvāja 25 dažādas ekskursijas; uzskaitītas tika apmēram 1000 sugas! To skaitā – pilsētas vidū – īsti dabas dārgumi, piemēram, retā neļķu dzimtas suga *Polycarpon tetraphyllum* auga uz ietves. Fiksētas tika arī sešdesmit zirnekļu sugas, un mazu brīnumu piedzīvoja sikspārņu draugi, kad no mītnes izlidoja lielo naktssikspārņu (*Myotis myotis*) kolonija. Biodiversitātes diena Reinfeldēnē bija daļa valsts mēroga akcijas, kurā 10 tūkstošu apmeklētāju uzmanību piesaistīja 120 dažādi priekšlasījumi, ekskursijas un eksperimenti.

Pilsētas zinības: ekskursijas notika arī Reinfeldenes pilsētas parkā

Biologs Sepo Knūtila saskaitīja 9 zivju sugas – vairāk, nekā gaidīts. Kolēģe Esi Keskinena ienira dzelmē un atrada līdz šim Somijā nesastaptas gliemeņu sugas

SOMIJA

25.–26.05. HELSINKI (TÖÖLÖNLAHTI PARKS)

„Te ir milzīga zivju bagātība,“ saka Sepo Knūtila, paceļ gaisā četras mārciņas smagu zandartu un stūrē laivu uz krastu. Meldros televīzijas grupa filmē, kā otrs pētnieks koši oranžās ūdensnecaurīdīgās biksēs ielec brūnajā ūdenī un velk laivu uz malu. Viri izliek tīklus krastā un veic uzskaiti: “Zandarts – *Sander lucioperca*, plaudis – *Abramis brama*, asaris – *Perca fluviatilis*,” viņi sauc un vienu pēc otras atbrīvo zivis no tīkla acīm. Ši ir tikai viena aina Helsinku Töölönlähti parkā. Somu GEO redakcijas mērķis šajā dienā ir atklāt sugu daudzveidību pilsētā un uzsvērt tās vērtību. Tas arī spīdoši izdevās: 24 stundu laikā 50 eksperti atrada 935 sugas. Ši ir ekosistēmas daļa, kas piedāvā labākos vides pakalpojumus: pastaigas, skrējienus, izbraucienus ar laivu, piknikus, tīru gaisu. Maksšķernieki drikst ezerā izlikt tīklus, un to darīja arī GEO pētnieki. Sev par lielu pārsteigumu ihtiologs Knūtila no tīkla izvelk arī nelielu melni punktotu zivtiņu – taimiņu (*Salmo trutta trutta*), kuram ir augstas prasības pret ūdens kvalitāti. Atradums liecina, ka parka ezers ir bagāts ar skābekli.

EKVADORA

15.–16.05. BOMBOIZA

Ekvadorā pieaugušos izglītoja skolēni, vedot cauri sava internāta dārzam Bomboizas ciemā valsts dienvidaustrumos. Faunu un floru, no kuras joprojām pārtiek daudzi vietējie šuāru un ačuāru cilšu indiāņi, apdraud vara un zelta ieguves uzņēmumi, kā arī masveida mežu izciršana tīrumu un ganību vajadzībām un ķīmiskais mēslojums. Etnobotāniskajā skolas dārzā jaunieši kultivē lauksaimniecības un ārstniecības augus no saviem ciemiem – piemēram, vaniļu (*Vanilla odorata*) un bumbuļu dioskoreju (*Dioscorea bulbifera*). Biodiversitātes dienā stādījumus apskatīja piecdesmit pārstāvji no ministrijām, pētniecības institūtiem un redakcijām. Stādus skolēni atved no saviem dzimtajiem ciematiem, kur pavada brīvdienas. Tādējādi skola ir kļuvusi par iespēju dalīties zināšanās par senajiem augiem; apmaiņā piedalījušās jau vairāk nekā 90 kopienas. Skolēni apmeklētājiem rādīja arī retas skaistules: tādas Ekvadoras orhidejas kā *Maxillaria bomboizensis* un *Dodsonia falcata*.

Sugu daudzveidības piedāvājums: akcijas laikā norisinājās stādu tirgus

Gaismas lamatas nakts kukaiņiem ir sagatavotas – tagad tie var lidot bariem

VJETNAMA

03.–06.06. FONŅA-KEBANA NACIONĀLAIS PARKS

Pasaules dabas fonds uzskaitījis 200 sugu karstos punktus, viens no tiem ir Fonņa-Kebana nacionālais parks Vjetnamas centrālajā daļā, kur mājā 113 reptiļu un 388 putnu sugas. Daļu šīs bagātības iepazīina 100 skolēni, kuri ar tīkliem ķēra ūdens skorpionus (*Nepa cinerea*) un mazās spāres (*Odonata zygoptera*). Beigās viņi zīmēja gibonus (*Nomascus leucogenys* suki) un makakus (*Macaca artoidea*), ko bija apskatījuši dzīvnieku glābšanas dienesta centrā.

Vjetnamā akcija norisinājās arī zem zemes – piemēram, Bī Ki alā, kur varēja iebraukt ar laivu

FRANCIJA

21.–22.05. PARC NATIONAL DU MERCANTOUR

Acis pret debesīm, rokas aiz ausīm: „Vai sadzirdējāt čīup-čīup? Tas ir čunčiņš – *Phylloscopus collybita*,“ čukst Merkantura nacionālā parka darbinieks Daniels Demonto. Jāsaspicē ausis, un jātur acis vaļā, tomēr tas nav viegli. Visapkārt skan putnu balsis. Kā lai atšķir “čīup”?... Ziema tikai pamazām pošas atstāt piejūras Alpus, pagaidām pa nogāzēm jābrien cauri sniega laukumiem. Tomēr uz šeit sastopamās klijas spārnēm varot sasniegt arī Vidusjūras pludmales. No turienes vairāk nekā 600 tūkstoši tūristu ik gadu dodas augšup uz Francijas-Itālijas robežu. Šodien atnākuši 200 cilvēki, lai kopā ar 18 ekspertiem iepazītu nacionālā parka bioloģisko daudzveidību. Dažs rāpo uz visām četrām – arī Žans Lui Besons: “Stundas laikā esam tikuši uz priekšu tikai 50 metrus, bet paskatieties: esam uzskaitījuši jau divpadsmit sugas!”

GRIEKIJA

11.05. ATĒNAS
(SENAIS CENTRS)

Atēnu zoologs Mārtins Getlihs stāsta par Akropoles dabu

Cik sugu dzīvo Akropoles tuvumā? Ar šo jautājumu Grieķijas GEO redaktors Kristoss Tsanakass rosināja spontānu interesi, un Vides ministrija piekrita atbalstīt biodiversitātes dienu. Kāda ir atbilde? „Šeit mīt 500 sugas,“ ekskursantiem un medijiem skaidroja Atēnu universitātes zoologs Mārtins Getlihs. Tas tāpēc, ka Akropoles apkārtnes ielās un laukumos ir daudzveidīga struktūra: mūri un zālāji, nelieli dārzi, koku puduri, papuves un upju gultnes. Kermes ozolu (*Quercus coccifera*) birzī grupa ieraudzīja pupuķi (*Upupa epops*), kuru skaits šajā apkārtņē sasniedzot pat sešus līdz septiņus pārus. Atēnu vēsturiskajā centrā Plakā biežāk sastopamas mājas čurkstes (*Delichon urbicum*) un bezdelīgas (*Hirundo rustica*). Arī lauku piekūns (*Falco tinnunculus*), kurš plānēja virs Akropoles. Un naktīs te joprojām var saklausīt dievietes Atēnas mitisko simbolu – mājas apogu (*Athene noctua*), kurš Senajā Grieķijā rotājis vērtīgo četru drahtu monētu.

INDIJA

11. un 13.05. SIKIMA
(KHANČENDŽUNGAS NACIONĀLAIS PARKS, GĀNTOKA)

Mitrajā kalnu gaisā, veicot ierastos aplūsus, planē cekulainais čūsku ērglis (*Spilornis cheela*), taču lielo plēsēju uzmana agresīvi noskaņots augumā daudz mazāko vārnu pāris (*Dicrurus macrocercus*). Izrādi pamanījis Pema Gjaltsens no Khančendžungas dabas aizsardzības komitejas. Viņš kopā ar citiem akcijas dalībniekiem devies pārgājienā pa Khančendžungas nacionālo parku Himalaju piekāpē. Kopā ar viņu ir arī biologs Lepča Sonams un Pradīps Krišens, kurš Deli kļuvis slavens ar savu bestselleru par Indijas galvaspilsētas kokiem.

Tiek bārstīti bambusu sugu zinātniskie nosaukumi: *Arundinaria hookeria*, *Dendrocalamus hamiltoni*, *D. hookeri*, *D. sikkimensis*... “Paskatieties uz šo!” aicina Gjaltsens, noraujot kādu lapu. “*Edgeworthia gardineri* – to izmanto papīram, uz kura drukā mūsu svētos budistu tekstus.” Pieturas vieta ar skatu uz svēto Khečopalri ezeru. No šejienes tas atgādina pēdas nospiedumu, to arī godā kā dievietes Taras zīmi. Ūdeņus ieskauj meža biežoknis, un kāds dalībnieks jūsmo par “neskarto dabu” – maldi! Krišens norāda uz skuju koku rindu, kas iespraukusies starp lapu kokiem (*Castanopsis hystrix*, *Quercus lamellosa*). “Šis cipreses nav vietējā suga, tā ir *Cryptomeria japonica*!” Kāds cits papildina: “Tās ievazājuši mežkopji.” Parkā vēl daudz ko var uzlabot, padarīt dabiskāku. Šobrīd jau tiek attīstīts eko-tūrisms, vietējie nopelna, piedāvājot naktsmājas. Divas dienas vēlāk Sikimas provinces galvaspilsētā Gāntokā dabas darbnīcu apmeklē 90 interesenti. Viss notiek!

Khečopalri ezers ir apdraudēta idille: šeit ielaistās karpas saduļķo ūdeni

AUSTRIJA

29.05. SEŠI NACIONĀLIE PARKI: HOHE TAUERN, GESĀUSE, KALKALPEN, DONAU-AUEN, THAYATAL, NEUSIEDLER SEE-SEEWINKEL

Ja vajadzētu kronēt biodiversitātes dienu čempionu, 2010. gadā par tādu, iespējams, kļūtu Austrija. Jo visos sešos valsts nacionālajos parkos 29. maijā vienlaicīgi notika sugu uzskaitē, padarot to par lielāko lauka pētījumu Eiropā. 200 zinātnieki, tai skaitā ķērpju pētnieki, ornitologi, zirnekļu un cikāžu, blakšu un tauriņu eksperti, noteica 3000 sugas. Kalnos, mežos, pļavās, ielejās, pie upēm un ezeriem sapulcējās 2000 apmeklētāji. Austrijas daba dāvāja īpašus mirklus: klinšu ērgli (*Aquila chrysaetos*), kurš majestātiski riņķoja virs Augstā Tauerna nacionālā parka apmeklētājiem. Turpat arī īpaši reta sēne – pavasara pacelmene (*Kuehneromyces lignicola*). Un fotolamatu uzņēmumi naktī Kalkalpenes meža nacionālajā parkā, kuros tika fiksēts Eiropas lielākais kaķis – lūsis (*Lynx lynx*). Pie Tajas upes aizlidoja melnais stārķis (*Ciconia nigra*), un pētnieki atrada visas četras Austrijā mītošās zalkšu sugas (*Colubridae*). Donavas pļavās zivsaimniecības biologi prezentēja izmirušās *Umbra krameri* populācijas atjaunošanas projektu. Bet pie Neizīdles ezera uzmanības centrā nokļuva tādi botānikas retumi kā *Lepidium cartilagineum* un *Orchis palustris*. Taču arī sugām bagātā putnu pasaule piesaista daudzus dabas draugus: ik gadu naktsmājas tiek dotas miljonam tūristu, kuri vēlas apmeklēt Neizīdles ezera nacionālo parku. Tādējādi labums, ko vietējai ekonomikai sniedz sugu daudzveidība, ir milzīgs.

Sugu uzskaitē Kalkalpenē: Ērihs Veigands aplūko kādu ūdens kukaini

TURCIJA

23.05. STAMBULAS APKĀRTNE
(MEŽS PIE EMERLI ŪDENSKRĀTUVES)

„*Cytinus hypocistis*!” Profesors Adnans Erdags pašķir krūmus, lai parādītu augu ar gaļīgiem dzinumiem un oranži liesmojošām zvīņām – parazītu, kas piestiprinās pie cistrožu (*Cistus salviifolius*, *C. creticus*) saknēm un izsūc caur tām visas barības vielas. Profesors stāv Emerli mežu masīvā 55 km no Stambulas centra. Šī ir aizsargājama teritorija, tuvējā ūdenskrātuve, kas ar dzeramo ūdeni apgādā apmēram 40 procentus Stambulas iedzīvotāju. Un tieši šeit tika uzbūvēta 1. formulas trase – dažviet vēl mētājas saplēstas strādnieku drēbes un būvdarbu drāžas. Metropole ar tās divpadsmit miljoniem iedzīvotāju izplešas uz dabas rēķina. Turcijas GEO vēlējas pievērst uzmanību šai problēmai, parādot, kā cilvēku ietekme izmaina biotopu: kaut gan četrus kvadrātkilometrus izdevās uzskaitīt 240 sugas (bez putniem, rāpuļiem, kukaiņiem, zirnekļiem, gliemjiem, sēnēm un ziedošajiem augiem arī 20 dažādas sūnas), tomēr dažas sugas, kuras šeit bija sastopamas agrāk, nu vairs nebija manāmas.

Ceļmalas skaistums: cistroze (*Cistus creticus*), kuru apciemojis raibspārnis (*Zygaenidae*)

PERU

07.05. KAHAMARKA, 11.05. LAMASA,
14.05. PIURA

Reti kur cilvēki izmanto tik daudz augu sugu kā Peru: pārtikā un ārstniecībā tiek lietotas 4400 sugas. Ši iemesla dēļ biodiversitātes dienā uzmanības centrā bija derīgie augi trīs dažādās vidēs. Augstienes bagātību 180 cilvēki baudīja Kahamarkas apvidū, kur aug nelielais koks *Cesalpinia spinosa* – no tā augļiem iegūst miecvielas. Amazones reģionā 170 cilvēki sapulcējās Lamasā, kur ļaudis ievāc *Plukenetia volubilis* sēklas – no tām tiek ražota vērtīga omega-3 taukskābes saturoša eļļa. Un Piuras piekrastē kopā sanāca 200 interesenti par godu *Prosopis alba* kokam, no kura tiek izmantota gan koksne, gan saldie augļi, piemēram, sirupam.

Lamasas zemnieki demonstrē *Plukenetia volubilis* sēklas un savus tautastērpus

Akcija ielejā: erickiņa (*Phoenicurus phoenicurus*) apgredzenošana.

Tomāšs Protiva no GEO intervijā televīzijai. Putnu mīļotāja skatās teleobjektīvā

ČEHIJA

05.06. PRĀGA (PROKOPA IELEJA)

Uzreiz aiz pēdējām augstceltnēm Prāgas dienvidrietumos sākas daba. Tā atkal iekaro to vietu, ko pēdējo divu gadsimtu laikā tai ar piecām kaļķakmens raktuvēm un šaursliežu dzelzceļu atņēmis cilvēks – tieši pašā Prokopa ielejas vidū. Tagad grava atkal ir sazaļojusi un lielākā tās daļa ir aizsargājama teritorija, tāpēc Čehijas GEO šurp ielūdza ģimenes, skolēnu klases un dabas draugus. Ielejā rosījās piecas grupas, atklāja tipiskas graudzāles, kā *Stipa pennata* un *Festuca rupicola*. Prokopa ielejā dzīvo sešdesmit no simt trīsdesmit sešām Prāgā sastopamajām putnu sugām; akcijas dalībnieki saklausīja arī čunčīņa (*Phylloscopus collybita*) un erickiņa (*Phoenicurus phoenicurus*) dziesmu. Meža strupaste (*Clethrionomys glareolus*) bija atstājusi tikai savus mēslus. Acis priecēja čemurziežu dižtauriņš (*Papilio machaon*) – lielākais tauriņš Čehijā. Akcija palīdzēja aizsargjoslā izveidot arī 3 nelielas izglītojošas takas. To uzdevums būs likt Prāgas iedzīvotājiem vēl vairāk apzināties šīs ielejas dārgumus, pie kuriem pieder arī stingri aizsargājamais augs *Allium strictum* – ledus laikmeta relikts, kuru senie slāvi lietoja kā garšvielu.

UNGĀRIJA

22.05. SĒNĀŠAS KALNI (DONAVAS
IPOJAS NACIONĀLAIS PARKS)

Uz ziemeļiem no Budapeštas stāvie Donavas–Iponas nacionālā parka kalni pāriet maigu pakalnu ainavā: Sēnāšas kalnos ar to kailajām virsotnēm un zaļajām nogāzēm. Šeit atrodas Nagikováči ciems, turienes skolēni tagad ir eksperti vietējās biodiversitātes jautājumos. Ungārijas dabas zinātņu muzeja pētnieki GEO akcijas dienā tiem parādīja, cik sugām bagātas ir nacionālā parka kalnu nogāzes. Tāpat kā Bēkāšas ezera piekrastes josla, kur eksperti atskaņoja putnu dziesmas un novilkta tīklus. Naktī apgaitā devās sīkspārņu pētnieki. Kukaiņu speciālisti izvietoja gaismas lamatas. Purva bruņrupucis (*Emys orbicularis*) un tritons (*Lissotriton vulgaris*), zaļžubīte (*Carduelis chloris*) un zilzilīte (*Parus caeruleus*), sprogainā vijzobīte (*Tortella tortuosa*) – lūk, sugas, kas sastopamas purvā un ezerā, laukā un mežā, nogāzēs un kalnos.

Mācību stunda: biologs Lāslo Peregovics skaidro skolēniem, kā darbojas kukaiņu lamatas

ITĀLIJA

22.–23.05. PARCO NAZIONALE D'ABRUZZO, PARCO NAZIONALE FORESTE CASENTINESI, PARCO DELLE ALPI MARITTIME

Bārdainā grifa jaunulis tiek izsēdināts mākslīgā ligzdā

Vilki, kuru skaits Itālijā 20. gs. 70. gadu sākumā bija samazinājies līdz nepilniem 100 eksemplāriem, tagad Apenīnos ir savairojušies desmitkārtīgi. Ši 1500 kilometrus garā kalnu grēda veido unikālu zaļo koridoru. Bez vilkiem kalnus atkal sākuši apdzīvot arī meža kaķi (*Felis silvestris*), lūši (*Lynx lynx*) un ūpi (*Bubo bubo*). Biodiversitātes dienā te valdīja liela rosība: ducis ekspertu un simts pieaugušu amatieru un bērnu pulcējās uz vilku takas. Tā iestiepjas vēl divos Apenīnu kalnu reģionos – Parco Nazionale d'Abruzzo un Parco delle Alpi Marittime. Trīskāršās inventarizācijas rezultāts bija daudzas kalnu sugas, tai skaitā resngalvītis *Erynnis tages* Abruco nacionālajā parkā. Alpu Maritimes dabas parkā tika izlaisti nebrīvē audzēti bārdainie grifi (*Gypaetus barbatus*). Vienā Foreste Casentinesi diķī tika konstatētas uzreiz trīs tritonu sugas – *Triturus carnifex*, Alpu tritons (*T. alpestris*) un mazais tritons (*T. vulgaris*). Bet vilks? Tas šoreiz palika nemānīts. Par tā klātbūtni liecināja tikai svaigu mēslu čupiņas.

KAMERŪNA

12.05. KAMERŪNAS KALNS (BAKINGILI)

Bankingili mežā no kokiem nokarājas resnas liānas. Piepeši ekskursijas vadītājs satver vienu un pārgriež. No tās iztek dzidrs ūdens, kuru botāniķu grupa tūdaļ pamēģina. Garšo lieliski. Vēlāk pētnieki un politiķi brīnās par kādu divpadsmitgadiģu zēnu, kurš acumirkli nosaka 6 gliemežu sugas un dienas beigās par tām stāsta viesu un televīzijas kameru priekšā.

Gliemežu eksperts Djūks osta koka mizu, kas dziedē brūces

ALŽĪRIJA

22.05. ALŽĪRA (BOTĀNISKAIS DĀRZS)

Sugu daudzveidība visapkārt:
Vides ministrijas darbinieces

Alžīrijā ir skola, kurā bērniem māca vides zinības. Tā atrodas valsts lielākajā botāniskajā dārzā Jardin d'Essai du Hamma, kur norisinājās arī biodiversitātes dienas aktivitātes. Bērniem līdzīnāca daudzas mammas. Putnu izziņas darbnīca, leļļu teātris, zīmēšanas sacensības, diskusijas, filmas un viktorīna – vides skolas pedagogi sugu daudzveidības dienu veidoja multimediju. Un kopā ar saviem audzēkņiem roku pielika arī paši: pēcpusdienā grupa stādīja koku sugas, kuras reiz augušas šajā reģionā, bet jau gandrīz iegrimušas aizmirstībā. Šādi botāniskais dārzs, kurš nodibināts 1832. gadā un pēc pārbūves atkal atvērts 2009. gadā, cenšas pievilināt vēl vairāk apmeklētāju.

LIETUVA

29.05. VIĻNAS APKĀRTNE (RUDININKU MILITĀRO IZMĒĢINĀJUMU LAUKS)

Šajā 20 000 ha plašajā teritorijā līdz 20. gs. 80. gadiem padomju kara aviācija veica aviobumbu izmēģinājumus. Šodien lauks ir atpūtas vieta, kurā ierīkota dabas taka. Tā lieliski demonstrē, cik ātri daba pārņem savā varā metru aiz metra. Par to, kādai šai vietai jāizskatās, biodiversitātes dienā diskutēja zinātnieki, studenti un dabas aktivisti.

IGAUNIJA

14.–15.05. TARTU (TEHTVERES DENDROPARKS)

Tartu iedzīvotāji savu Emajegi straumi sauc par Mātes upi – tā tek cauri arī Tehtveres dendroparkam. Šeit savu interesi par dabu demonstrēja jaunieši: skolēni no vismaz 33 skolām devās sugu meklējumos, un viņus pavadīja virkne ekspertu. Bērni daudz uzzināja, piemēram, to, ka lapsa ir arī maitēdāja un ka līdz ar lapsu populācijas samazināšanos vairojas slimības un pieaug infekcijas draudi arī cilvēkiem.

TUNISIJA

22.–23.05. ASTOŅI NACIONĀLIE PARKI

8 nacionālie parki, daudz skolēnu, sugu noteikšanas sacensības un kopīgas noslēguma svinības – tāda bija Tunisijas biodiversitātes dienas koncepcija. Par skolēnu ekskursijām pa dzimtenes aizsargājamajām teritorijām tika veidota filma, kuru demonstrēja noslēguma prezentācijā Zegvānas nacionālajā parkā, kas atrodas 50 km uz dienvidiem no Tunisas. Tajā labi atklājās prieks, kādu mazajiem dabas pētīniekiem sagādāja notiekošais. Un, protams, arī milzīgā Tunisijas floras un faunas daudzveidība.

HONDURASA

21.05. KATKAMASA, GVALAKO

Katkamasa un Gvalako ir Hondurasas departamenta Olančo ciemati un labs paraugs kopienām, kuras Centrālās Amerikas tropu mežos cenšas saimniekot ekoloģiski. Dabas aizstāvji un zinātnieki apsprieda labākās videi saudzīgas mežsaimniecības stratēģijas. Eksperti apmeklēja “Fincas Las Orquidias” saimniecību, kurā fermeris Isidro Suniga audzē ekoloģiskas orhidejas. Un viņi devās sugu medībās. Vērtīgākie guvumi bija putni – *Momotus momota* un *Henicorhina leucosticte*.

Hondurasas džungļos bieži sastopamā liāna *Entada gigas*

DIENVIDĀFRIKA

20.–25.05. KVAZULU–NATĀLA (UMGENI IELEJA)

Un ko izdevās atrast pie upes? Spāru kāpurus, viendienītes (Ephemeroptera) un strautenes (Plecoptera)

Sākumā dabas aizsardzības biedrība WESSA apmācīja trīsdesmit vienu skolotāju, kā ieinteresēt jauniešus par bioloģiskās daudzveidības tēmu. Pēc tam ceļā devās skolēni. Hokstounas pamatskolas audzēkņi dažās stundās atrada 147 kukaiņu, putnu un augu sugas. Biodiversitātes dienā piedalījās 500 ciema iedzīvotāji. Viens no akcijas vadītājiem sugu daudzveidības būtību izskaidroja zulu valodā: “impilo enhlobo nhlobo” („dažādas dzīvības formas”) – šādi pārtulkota, cilvēkiem šīs dienas koncepcija kļuva daudz skaidrāka.

INDONĒZIJA

08.05. MENUA SADAP (BETUNKERIHUNA NP)

Menua Sadap ir ciemats, kas atrodas Betunkerihuna nacionālajā parkā Rietumkalimantānā – vienā no četrām Indonēzijas provincēm Borneo salā. Šajā vietā daudzveidīgi ir ne vien vietvārdi, bet arī mežu ciršanas rezultātā stipri apdraudētās sugas: 40 skolēni biodiversitātes dienā atrada gan plaukstas garuma simtkājus, gan lielus zirnekļus, gliemenes, zivis, milzīgas papardes un veselu kaudzi gumu, lapu un ogu. Ciema iedzīvotāji demonstrēja, kāds no šiem atradumiem ir labums: no upju gliemenēm tie iegūst kaļķi, no liānām pin grozus, no saknēm izspiež krāsas audumiem vai lieto tās uzturā. *Tor tambra* sugas zivs ar bambusu dzinumiem un banānu ziediem ir viens no viņu iecienītākajiem ēdieniem.

BRAZĪLIJA

22.05. SERRADU (PADRIBERNARDU),
15 ZOODĀRZI UN PARKI

Brazīlieši pētīja nevis Amazones lietus mežus, bet gan Serradu – skopo augstieni valsts centrālajā daļā. Šeit norisinās īsts lauksaimnieku karš ar augsni: soju, cukurniedres, prosu, kukurūzu un rīsu izdegušajā savannā iespējams izaudzēt tikai ar milzīga mēslojuma daudzuma un industriālās tehnikas palīdzību. “Šādi tiek iznīcināts sugām bagāts biotops,” saka Brazīlijas GEO galvenā redaktore Žusara Gojanu, “tikai to zina retais.” Padriberardu, kas atrodas 80 kilometrus uz ziemeļiem no Brazīlijas, vietējās sievietes bija uzklājušas galdu ar gardumiem, kas pagatavoti no vietējiem augiem – *Caryocar brasiliense*, *Acrocomia aculeata* un *Attalea speciosa*. Ne tuvu tik gardas, toties ļoti iespaidīgas bija dažas atrastās sugas, piemēram, “bate-caixa” (*Palicourea* sp.) – mūžzaļš krūms ar dzeltensārtiem un oranžiem

Paepalantus augu brazīlieši dēvē par mazo dušu (augšā). Tā ziedkopas šķiet izšļācam ūdens strūklas. Īsta skaistule ir Meksikas saulespuķe (*Tithonia diversifolia*)

ziediem. Vai arī “margrietiņu koks” (*Montanoa bipinnatifida*), kura lielie baltie ziedi smaržo pēc cepumiem. Liela mēroga pasākumi norisinājās arī citās valsts daļās: 15 zoodārzi un parki aicināja skolēnus uz rotaļām un sacensībām par Brazīlijas sugu daudzveidības tēmu. Amazones pilsētā Manasā eksperti veda ekskursijā pa botānisko dārzu 300 skolēnus, no kuriem daudzi dzīvo pilsētas nabadzīgajos rajonos jeb favelās. Bērniem, kuriem reti izdodas izkļūt no savas vides, šis bija vienreizīgs piedzīvojums.

SPĀNIJA

22.05. ALTOTAHO DABAS PARKS

Piekūnveidīgo paradīze – arī šādi varētu dēvēt 200 km uz ziemeļaustrumiem no Madrides esošo Altotaho dabas parku. Šeit mīt 18 klinšu ērgļa pāri (*Aquila chrysaetos*). Arī retais svītrainais ērglis (*Hieraetus fasciatus*) un pundurērglis (*Hieraetus pennatus*). Tāpat arī maitērglis (*Neophron percnopterus*) un baltgalvas grīfs (*Gyps fulvus*), kurš riņķoja virs ornitologu galvas, kuri biodiversitātes dienā apzināja dabas parka putnu bagātību. Kopumā dabas parka zinātniskie līdzstrādnieki noteica 203 dažādas sugas, to skaitā divpadsmit orhidejas. Gandrīz ceturtdaļa visas Ibērijas floras aug Altotaho. Arī tāpēc uz šejieni no galvaspilsētas brauc tik daudz dabas draugu. Parka vadība nu vēlas paplašināt eko-tūrisma piedāvājuma klāstu, un tas nestu labumu arī apkārtējiem iedzīvotājiem. Jauni viesu nami un restorāni cilvēkiem nozīmētu ieņēmumu avotu. Peļņu nestu arī ekskursiju organizēšana dabā. 🐞

Ainava ir tikpat iespaidīga kā tās nosaukums: Mirador de la Virgen de la Hoz

Sugu sveicieni no Martina meža: melngalvas ļauķis (*Sylvia atricapilla*), meža klaidoņpele (*Apodemus sylvaticus*) un smiltāja viķis (*Vicia villosa*) ar ciemiņu

SLOVĀKIJA

03.06. BRATISLAVAS REĢIONS (MARTINA MEŽS)

Pēteris Fedors no dabas aizsardzības katedras Komēnīusa universitātē uzreiz brīdināja skolēnus: mežam ir daudz slāņu, tā ir trīsdimensiju sistēma. Tam, kurš vēlas to iepazīt, jāņem talkā vismodernākās metodes, taču tas ir aizraujošs uzdevums. Pie koku stumbriem piestiprinātas īpašas ierīces ļauj pētīt dzīvības procesus pat mizā. Tās plaisās patvērumu un barību atrod sīki organismi. Piemēram, dažas tripsu sugas (*Thysanoptera*) pārtiek no mikroskopiski sīkām sēnēm. Taču arī meža pagrabā – zemē – notiek brīnumu lietas: Martina Doričova savāca paraugus un izlika lamatas. Ar binokulāras lupas palīdzību entomoloģe atrada dažādus simtkājus (*Chilopoda*), tūkstoškājus (*Diplopoda*), lēcastes (*Collembola*), divastes (*Diplura*) un ērces (*Acarina*). Šādā veidā uzskaitīto sugu skaits jau sasniedza divus simtus un skolēnos izraisīja īstu sajūsmu. 🐞

KRIEVIJA

21.05. DABAS LIEGUMS KEDROVAJA PADJ

„Čūska, čūska!“ Kliedziens izbiedē skolēnus, kuri tikko vēl uz visām četrām rāpoja pa zāli kukaiņu meklējumos. Taču tikpat ātri atskan paskaidrojums: „Nomierinieties, bērni, tā gandrīz nemaz nav indīga!“ Vladivostokas universitātes bioloģijas profesorei Nadeždai Kristoforovai atliek vien uz īsu mirkli novērst skatienu no gundegas (*Ranunculus*) savās rokās, un viņa tūdaļ atpazīst rāpuli – tas ir *Ancistrodon blomhoffi*. Šajā dienā Kristoforova Kedrovaja Padj dabas liegumā ierauga vēl trīs čūsku sugas. Vietā, uz kuru ekskursijā aicinājis Krievijas GEO un Pasauls dabas fonds WWF – vistālākajos Krievijas austrumos, reģionā, kas atrodas deviņu stundu lidojuma un divu stundu auto brauciena attālumā no Maskavas. Kedrovaja Padj ir 60 km gara meža josla starp Japāņu jūru un Ķīnas robežu, un šeit sastopami isti bioloģiskie dārgumi: pēdējie 37 Amūras leopardi (*Panthera pardus orientalis*) pasaulē. Tos gan studentiem un vietējiem žurnālistiem neizdodas ieraudzīt, tomēr paliekošu iespaidu uz viņiem atstāj leopardu attēli, kurus uzņēmušas WWF fotolamatas. Dzīvnieki, kuriem draud pilnīga

Sugu meklējumos tīgeru zemē: Vladivostokas studenti sistemātiski pārmeklē meža pamatni

izzušana, savaldzina cilvēkus arī biodiversitātei veltītajā dienā: tuvējā ciema skolēni sugu meklēšanas ieskaņā par biklajiem medniekiem uzveduši ludziņu. Bet kāda konditoreja uzcepusi īpašu torti ar nosaukumu “Leopardu zeme”. 🐞

Lamas meža ciematos biodiversitāte atrodas vien rokas stiepiena attālumā

BENINA

04. 06. DAHOMEY GAP (LAMAS MEŽS)

Sugām bagāti meži tiek izcirsti ne vien Dienvidamerikā un Austrumāzijā, bet arī Āfrikā, piemēram, Beninā. Šeit biodiversitāte tika pētīta Lamas mežā – reģionā, kas pārvērties par sava veida sugu oāzi lauksaimniecības zemju vidū. Dabas lieguma zonās var izdzīvot daudzas apdraudētas Beninas sugas, piemēram, milzu zvīņnesis (*Manis gigantea*) un sarkanvēdera mērkaķis (*Cercopithecus erythrogaster*). Arī tādi koki kā *Pentadesma butyracea*, kuru mežā iestādīja ekskursantu grupa. Tā dzeltenīgais sviests, kuru iegūst no koka sēklām, ir ļoti iecienīts vietējā virtuvē. Tikpat svarīgi ir arī ārstniecības augi, ar to palīdzību tradicionālie dziednieki nodrošina daudzu cilvēku veselības aprūpi. Daudzi no tiem ir arī modernu medikamentu sastāvā. 🐞

FILIPĪNAS

04.–22.05. NEGROS OCCIDENTAL PROVINCE (NORTHERN NEGROS DABAS PARKS, SAGAJA)

Niršanas instruktors pie milzu gliemenes (*Tridacna gigas*). Izsmeljošs apraksts par biodiversitātes dienām arī citās valstīs interneta vietnē www.biodiversity-day.info

CITAS VALSTIS: DĀNIJA, POLIJA, RUMĀNIJA, KANĀDA, LIHTENŠTEINA, LUKSEMBURGA, NĪDERLANDE, PORTUGĀLE, SAŪDA ARĀBIJA, SINGAPŪRA **PARTNERI:** GTZ, BFN, CBD-SEC., UNEP; **KOORDINATORS:** GEOMEDIA GBR